

TURUL

A MAGYAR HERALDIKAI ÉS GENEALOGIAI TÁRSASÁG KÖZLÖNYE

1885-1 és 1885-2 szám

A komlósi Komlósy család története 1344. évtől. (Első közlemény.)

A *Komlósyak* már hatodfélszáz év óta birják Beregmegyében a család nevét és előnevét adó *Komlóst* s a vele egy határban fekvő *Kövesdet*, *Falucskát* és *Pálfalvát*. Ezekhez tartozott még a XIV. század közepén *Sarkad*, *Nyiresfalva* és *Medencze* is. A család egy ága később *Komlósi Dothor* nevet vett fel, újabb időben azonban ismét visszatért a *Komlósy* névhez. Egy másik ág *Vajnági*, két családtag pedig *Borosjenői* előnevet használt.

A *Komlósyak* eredetét homály fedi. A hagyomány valami *Ils* nevű nemzetségből származtatja, melynek elei Árpád honfoglaló hadaival jöttek volna be hazánkba, s ezen nemzetség adott volna nevet az *Ilosva* folyónak, a mellette telepített *Ilosva* falunak és az *Ilosvay* családnak, s ezen *Ils* nemzetségből származott volna a *Komlósy* család is. Utóbb a magyar lakosság nagyobb részét a IV.

Béla király idejében betört tatár hadak irtották volna ki, az elmenekült kisebb rész pedig a béke és rend helyreállítása után visszatért tűzhelyeihez s utódaik, – mint *Komlósy Béla* tudatja. – Nagy, Csorba, Molnár, Gomba, Mező, Kis, Sző és Sötér nevek alatt ma is élnek eloroszosodva bár, de büszkéik magyar származásukra, a legszebb fekvésű úrbéres belső telkeken laknak, a többi ruthén eredetű volt jobbágyoktól eltérőleg magyarosan öltözködnek, s a legények pörge kalapjaik mellett darútollat viselnek. A volt jobbágyok egy részének magyar vezetéke neve azonban még akkor sem bizonyítana *magának a Komlósy családnak magyar eredete mellett*, ha beigazolható volna, hogy rég idők óta ott laknak, és nem az újabb korban telepítették Komlóra, – az *Ils* nemzetségnek pedig nyomára sem akadunk az eddig napvilágot látott okmányokban.

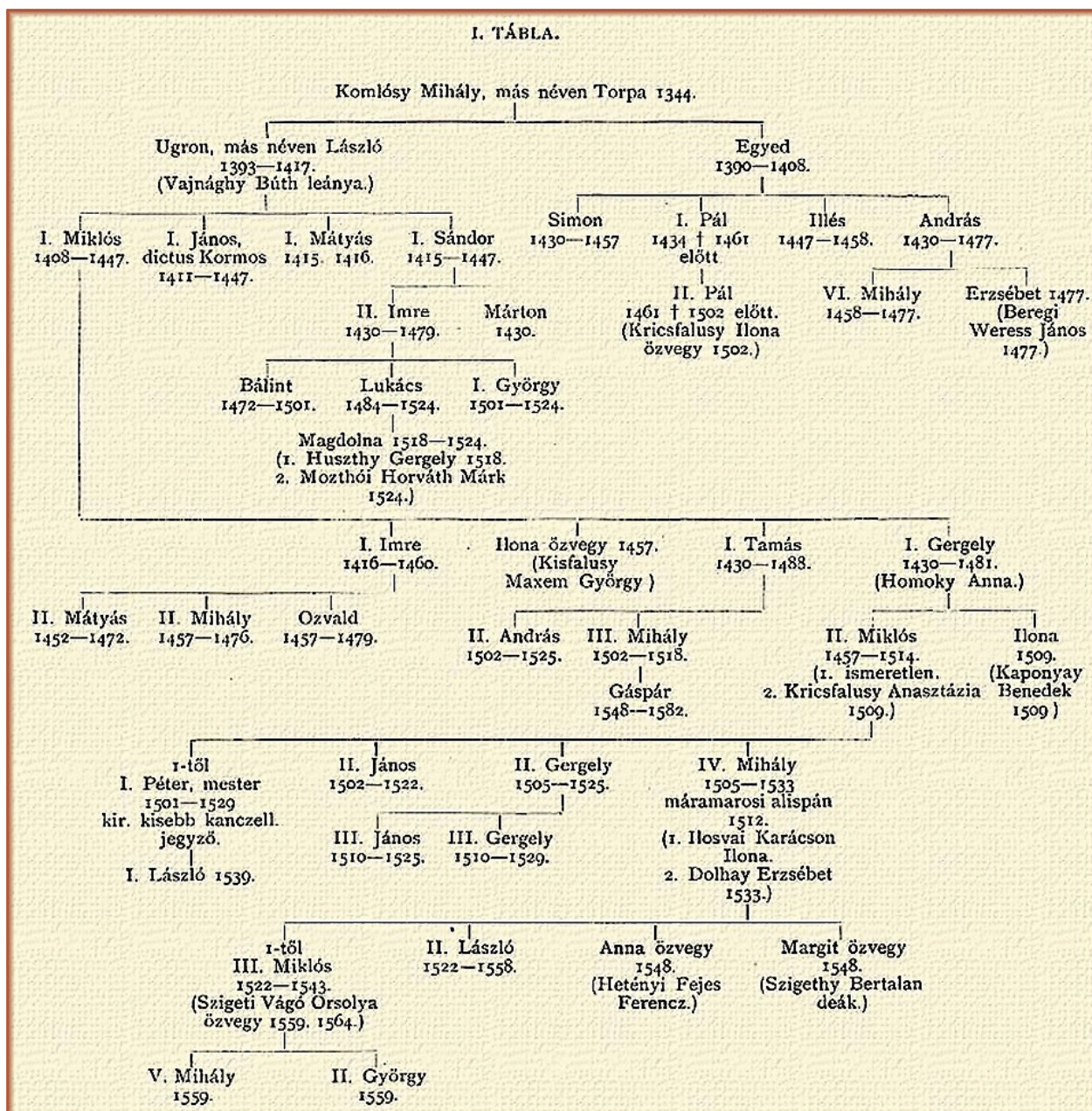
Egy másik ruthén hagyomány ellenben az Árpád hadaihoz csatlakozott *kiewi orosz hercegtől* származtatja a *Komlósy* s a vele rokon családokat, a mit Duliskovics volt szentmiklósi lelkész is igyekezett bebizonyítani «A felvidéki ruthének» című művében. Okiratokkal, a melyek segítségével a *Komlósyak* eredetét minden kétséget kizárólag meghatározhatnánk, nem rendelkezünk; elpusztultak azok mintegy 15 év előtt *Komlósy Albert* házának padlásán, s így a család történetének megírásánál csak a leleszi konvent, az Ilosvayak, és a Bilkei Gorzók levéltárának adataira támaszkodhatunk, ezek az adatok pedig nem említik a család eredetét.

Azonban az a körülmény, hogy a *Komlósyaknál* erősen tartja magát az *Ilosvayakkal* való közös származás hite, a mellett bizonyít, hogy ők is a havaseli földről Bereg- és Máramaros megyékbe telepített *oláhok* utódai, mert az Ilosvayak oláh eredetét be tudjuk igazolni. Az oláh eredet és a közös származás mellett szól a *Komlósyak* XIV. századbeli birtokának kiterjedése is, a mely jóformán megegyezett a szomszédos *ilosvai*, az ezzel határos *bilkei* és az e mellett fekvő *dolhai* uradalmak területével s mintegy rá mutat, hogy e négy nagy birtoktest, négy testvér osztályrészét képezte, s valószínűnek látszik, hogy az első névleg ismert ősök *Komlósy Torpa Mihály*, *Bilkey Karácson vajda*, *Hosszúmezey Szaniszló vajda* és *Ilosvay Maxem* édes testvérek, s mindannyian *Oláh Tatamér* fiai voltak. Sőt lehet, hogy a *Makarjayak* és a *Sztánfalvayak* is *Tatamértól* származnak, az utóbbiak azonban nem szereztek királyi adományt birtokaikra s így nem is jutottak a nemesek közé, a *Makarjayak* pedig eladván Makarját, onnan elköltöztek s más nevet vettek fel, utódaik talán ma is élnek. De bizonyítja a közös eredetet a *Komlósy*, *Ilosvay*, *Kisfalusy*, *Bilkey*, *Lipcsey* és ó családok közös címere is s ez már magában véve is erős heraldikai érv, a mit nem gyengít meg azon körülmény sem, hogy a *Dolhayak* más címert viseltek, mert van rá példa, hogy a király közel rokonoknak is különböző címert adományozott. * *Lásd a Sónári Soós és az Eszenyi Chapy családok címerleveleit. Turul III. 114–119.* *

Az oláh eredet mellett szól azon körülmény is, hogy midőn Koriathovics Tódor podoliai herceg a munkácsi várat és uradalmat adományba kapta volt Zsigmond királytól, azonnal követelte, hogy a *Komlósyak* ismerjék el az uradalom felsőségét, s a régiebb időkben szokásos adókat most neki fizessék be, a várban pedig fegyveres szolgálatot teljesítsenek. A vonakodó *Komlósyakat* aztán Tódor herceg elfogatta, börtönre vettette, Sarkadot, Nyíresfálvát és Medenczét pedig elfoglalta tőlök és a munkácsi várhoz csatolta, de Komlós és Kövesd megmaradt mai napig a *Komlósyak* birtokában, mert ezekről bizonyosan nemesítő királyi adományleveleket birtak felmutatni, míg Sarkadot, Nyíresfálvát és Medenczét valószínűleg csak kenézi jogon birták volt. Károly és Lajos királyok idejében a királyi birtokokra telepedett oláhok vajdái és kenézei tartoztak olyan szolgálmányokkal, a minőket Tódor herceg követelt a *Komlósyaktól*, az Árpádház alatt azonban a várjobbágyok voltak ilyenre kötelezve, s így az sem lehetetlen, hogy a *Komlósyak* ősei a beregi vár jobbágyai voltak, s mint ilyeneket, elpusztulván a beregi vár, Munkács vára kötelékébe akarta Tódor herceg beleszorítani. Ez esetben lehettek a *Komlósyak* magyar eredetűek is s az

Ilosvayakkal való közös származás hite csak a többszöri összeházasodásból támadt. De ha *idegen nemzetből* származott is ősük, *jó hazafiak* lettek a *Komlósyak*, s habár leginkább csak a megyei életben szerepeltek, mikor szükség volt rá, a csatatéren is helyt állottak, s részt vettek a magyar nemzet szabadságharczaiban, a mit az is bizonyít, hogy a munkácsi vár egyik bástyája a Komlósyak nevét viselte. A reformált hitet is korán elfogadták s 1594-ben már állott Komlóson az új vallás temploma.

Mielőtt a család egyes tagjainak történetét elmondanók, bemutatjuk a nemzedékrendet I. Mihálytól kezdve.

Komlós I. Mihály a törzs, ki *Torpának* is nevezetett,* *Gyömrői levéltár, XX. kötet I. 12. 13.** 1344-ben mint nemes ember tanúskodott a leleszi prépostságnak Eszenyi László fiai elleni perében a Szalóka és Eszeny között fekvő bizonyos négy ekényi vitás földterület iránt.* *Zichy-codex, II. 278.** Egyéb adatot nem ismerünk róla. Egy fia maradt, *Ugron*, másnéven *László*, valószínű azonban, hogy az ezen időben 1390 és 1408 között élő *Komlós Egyed* is az *I. Mihály* fia volt; a család által szerkesztett leszármazási tábla *I. Mihály* testvéreként tünteti fel *Egyedet*, de ez chronologiai okokból teljesen valószínűtlen.

Ugron 1393–1417-ig sok ízben lett királyi embernek jelölve.* *Lelesz. Statut. litt. D. nr. 259 és Actor. nr. 110. anni 1417.** 1408-ban vizsgálatot rendelt el Zsigmond király *Komlós Ugron* és *Egyed* panaszára Koriathovics Tódor herceg ellen, a ki tőlük Kövesdet elfoglalta. *Ugron* fiát *Miklóst* pedig elfogatta és a munkácsi várban egy évig tömlöczben tartotta.* *U. o. Actor. nr. 5. anni 1408.** A pernek az lett a vége, a mit már fentebb elmondottunk, hogy Komlós és Kövesd megmaradt ugyan a *Komlósyak* kezén, de Sarkadot, Nyíresfalvát és Medenczét örökre elvesztették. Sarkadot már előbb Dolhay Szaniszló János, Péter, György és Bogdának adományozta volt Tódor herceg és testvére Vaszil, e feletti bosszújokban pusztították el *Komlós Ugron* és fiai *Miklós*, *János*, *Mátyás* és *Sándor* a Dolhayak Négyforrás nevű birtokát 1415-ben, miért is aztán 1416-ban vizsgálatot rendelt el ellenök az országbíró Perényi Péter.* *U. o. Actor. nr. 76. anni 1416.** Az Atyay család pedig a komlósi és salánki határlevelek visszatartása miatt perelte be *Komlós Ugront*.* *Szirmay. C. Ugocsa. 152.** Neje *Vajnághy Búth*, mármarosai birtokos ismeretlen nevű leánya volt, kitől négy fia maradt: *I. Miklós*, *I. János*, *I. Mátyás* és *I. Sándor*.

I. Mátyás neve csak 1415- és 1416-ban említetik, utóbb nem hallunk róla semmit.

I. János, ki *Kormosnak* is nevezetett, 1416- és 1419-ben volt királyi embernek jelölve. * *Lelesz. Statut. litt. D. nr. 259. és Actor nr. 17. anni 1419.** 1411-ben ellentmondott Dolhay Szaniszló, János, György és Bogdán beiktatásának Sarkad, Románpataka, Dolha, az ottani vám és Kukhavasa birtokába.* *U. o. Statut. litt. D. nr. 81.** Minthogy Dolhához és Kukhavassához a *Komlósyék* igényt nem tarthattak, ellenmondásának csak az lehetett oka, hogy neje a Dolhay családból származott s vagy Dolhay Sándor, vagy pedig István vajda leánya volt. 1417-ben Makarján hatalmaskodott *Komlós János*, a hol a Dolhayak egyik emberét keményen megverte, s annak ökreit, s más jobbágyok számos juhait elhajtatta,* *U. o. Actor. nr. 19. anni 1417.** utóbb valószínűleg kiegyezett a Dolhayakkal, s alkalmasint az okozott károk és a hosszas per költségei fejében adott át nekik négy ekényi földet a komlósi határból, a mi ellen *Komlós Miklós* fiai *Tamás* és *Gergely*, *Sándor* fiai *Imre* és *Márton*, valamint *Egyed* fia *Simon* 1430-ban óvást emeltek,* *U. o. Actor. nr. 29. anni 1430.** a Dolhayak a négy ekényi földnél is többet foglaltak el, mert még ugyanazon 1430-dik évben pert indított ellenök *Komlós János*, valamint *Sándor*, *Imre*, *Simon* és *András* Kövesd nevű pusztájuk, a komlósi határból tíz ekényi föld és egy nagy erdőrészt elfoglalása s új határhalmok hányatása miatt,* *Lelesz. Actor. nr. 20. anni 1430.** de ezzel meg nem elégedve, ők is erőszakhoz nyúltak és elfoglalták Sarkadot, ennek birtokába azonban a Dolhayak 1433-ban visszahelyeztettek. Folyik a perlekedés még tovább is; egy 1447-iki levélben olvassuk, hogy *Komlós János* panaszára Dolhay Ambrus a szentmihályi nyolczadra idéztetett, de hogy mi okból, az nem tűnik ki az idéző levélből.* *U. o. Actor. nr. 9. anni 1447.** Vajnág és Újbárd mármarosmegyei faluk felét, édes anyja hozományát, egy későbbi okmány tanúsága szerint, elzálogosította volt Viski Orosz Jakabnak. Gyermekei, legalább fiai, nem maradtak.

I. Sándor 1416-tól 1447-ig több ízben volt királyi ember.* *U. o. Acta anni 1416–1447.** Két fia ismeretes: **II. Imre** és **Márton**.

Márton csak egy ízben említették, 1430-ban.

II. Imre 1463-tól 1479-ig sokszor lett királyi embernek jelölve. Három fia maradt: **Bálint**, **Lukács** és **I. György**.

Bálint 1475 és 1476-ban,

I. György pedig 1507-ben volt királyi ember. Utódaik ismeretlenek.

Lukács 1484-től 1519-ig szerepelt mint királyi ember, 1518-ban testvérével **Györggyel** együtt zálogba adták komlósi és kövesdi birtokait **Lukács** leányának **Magdolnának** és férjének **Huszthy Gergelynek*** *A családi közlés huszti várnagynak nevezi.** 600 forintért,* *Lelesz. Acta anni 1518.** 1524-ben pedig ezen birtokok egy részét örökösen átengedték **Magdolnának**, a ki ekkor már **Mozthói Horváth Márk** neje volt.* *U. o. Acta anni 1524.**

I. Miklós 1416, 1417, 1419 és 1447-ben volt királyi ember.* *U. o. Statut. litt. D. nr. 259. Actor. nr. 110. anni 1417. és nr. 17. anni 1419.** 1416-ban beperli Dolhay Szaniszló **I. Miklóst** és testvérét **Jánost**, minthogy azon egyességet, melyet a Dolhayak 70 sertésének elhajtása és két emberének letartóztatása miatt választott bírák közbenjárására kötöttek volt, meg nem tartották, s ezért az egyesség megszegőjére kimondott 50 márká birságot követeli a **Komlósyakon**.* *U. o. Actor nr. 32. anni 1416.**

Lehoczky Tivadar állítása szerint* *Beregvármegye monographiája, III. 367.** 1418-ban egyenlő címert kaptak a **Komlósyak** és **Ilosvayak** Hassági Farkassal, Kakas Jánossal, Macsolay Jánossal és Uszfalvy Pállal. Ez az állítás azonban nem felel meg a valóságnak, mert először is a Zsigmond király által Konstanczban 1418-ban adományozott címerlevél szövegében *nem fordul elő az Ilosvayak neve*, a megnevezett **Komlósyak** pedig a Sárosmegyében birtokos Teköle nemzetségből eredtek,* *Siebmacher. Der Adel von Ungarn. Supplem. Text. 37.** és semmi vérségök sem volt a beregmegyei **Komlósyakkal**, – másodsor pedig az akkor adományozott címert: «sánczkosárban ülő, fején nyíllal átlőtt, piros rózsát tartó farkast» *sohasem használták a Komlósyak, de az Ilosvayak sem. I. Miklósnak* három fia és egy leánya maradt: **I. Imre**, **I. Tamás**, **I. Gergely** és **Ilona**, **Kisfalusy Maxem György** felesége. Ezekkel egyidőben élt

István is, a ki 1416-ban és 1419-ben volt királyi embernek jelölve,* *Lelesz. Statut. litt. D. nr. 259. és Actor. nr. 17. anni 1419.** de a kit nem tudunk elhelyezni a családfán.

I. Imre 1416 és 1419-ben volt királyi ember,* *U. o.** élt még 1460-ban is, három fia ismeretes: **II. Mátyás**, **II. Mihály** és **Ozvald**.

II. Mátyás 1453-tól 1463-ig,

II. Miklós 1458–1476-ig,

Ozvald pedig 1468-tól 1479-ig szerepelt mint királyi ember. Utódaikról nincs tudomásunk.

I. Tamás 1447-től 1484-ig sok alkalommal viselte a király képét. 1468-ban testvérével **Gergelyvel** együtt ellentmondás nélkül lett beiktatva Gacsályi öregebb Miklós, János és László egy a Borsova folyón lévő malmának fele részébe. 1476-ban egyike volt az Ilosvayak és Bilkeyek

közötti perben működő választott bírácnak. Erőszakos halállal múlt ki, Ilosvay Demeter megölte 1488-ban. Két fia maradt: *I. András* és *III. Mihály*.

I. András 1502, 1505, 1506, 1510, 1518, 1519 és 1520 években volt királyi ember, élt még 1525-ben is. Utódai ismeretlenek.

III. Mihály 1502, 1505, 1506, 1507, 1508, 1513 és 1518-ban működött mint királyi ember. 1508-ban atyja *I. Tamás* gyilkosának, a már akkor elhalt Ilosvay Demeternek fiait Istvánt és Andrást atyjának 20 év előtt történt megölése miatt beperelte. Egy fia ismeretes:

Gáspár 1548-ban már említetik. 1575 és 1579-ben királyi ember volt. 1570-ben pert újított Bilkey Péter deák fia Máté és ifjú György fia Ferencz, Dobrókai Palkó Péter özvegye Sára ellen, valamint *Komlós Gáspár, Miklós és Máté* ellen is valami kártételek miatt, 1570-ben zálogba adott *Komlós Gáspár* egy dobrókai népes jobbágytelket Dolhay Imrének, * *Gyömrői levéltár*. * 1575-ben pedig egyességre lépett Dolhay Györggyel szintén egy dobrókai jobbágy iránt, * *Lelesz. Lib. sig. 4. folio 193*. * végre 1582-ben Mátyóczi Gúthy Ferenczczel perel valami homoki részbirtok végett. * *Lehoczky Tivadar i. h.* * Utódait nem ismerjük.

I. Gergely 1454-től 1484-ig igen sok alkalommal lett királyi embernek kijelölve. 1457-ben nyugtatják *Gergely*, a fia *Miklós*, testvérei *Tamás* és *Imre*, s ezen *Imre* fia *Mátyás* – Ilosvay Karácson Lászlót a felől, hogy *Komlós Ilonát, Kisfalusy Maxem György* özvegyét, néhai férje Ilosvay, ilonczai, kisfalusi és reói (ma Bród) birtokaiból hozománya és nászajándékára nézve kielégítette. Még ugyanazon évben egyességre léptek *Gergely, Tamás és Imre, Imre* fiai *Mátyás, Mihály, Ozvald és Egyed* fiai *Pál, András és Simon* bizonyos vitás földrész iránt Ilosvay Karácson Lászlóval, Andrással és Györggyel a leleszi konvent előtt, de hogy milyen feltételek alatt, az nincsen feljegyezve. * *Lelesz. Actor. nr. 20. anni 1457*. * 1458-ban azért perelnek *Gergely, Tamás, Simon, Pál, András, Imre és Mátyás* az Ilosvayakkal, Bilkeyekkel és Rákolczy Istvánnal, mert ezek kövesdi birtokukról bizonyos barmokat erőszakkal elhajtattak, Kisfalusy Maxem György kisfalusi, Ilosvai, ilonczai és négyforrási részbirtokait pedig elfoglalták és Maxem György özvegyét *Komlós Ilonát* azokból kizárták anélkül, hogy hozománya és hitbérére nézve kielégítették volna. * *Lelesz. Actor. nr. 30. anni 1458*. * A pernek az volt az eredménye, hogy Ilosvay Karácson László 1460-ban 200 arany forintot fizetett *Komlós Gergely, Imre és Tamásnak, Gergely fia Miklósnak és Imre fia Mátyásnak, Komlós Ilona* hozományáért és hitbéréért. 1471-ben zálogba vett *Gergely és testvére Tamás Komlós Páltól* Komlóson két néptelen és Kövesden egy népes telket 12 arany frtéért, * *U. o. Actor. nr. 23. anni 1471*. * 1472-ben pedig perbe fogták *Komlós Gergely, Tamás, Mátyás, Mihály, Ozvald, János, Pál, György, Imre, Bálint és Benedek* – Rozsályi Kún Miklóst, Lászlót, Kristófot, Jakabot és Jánost a kik Kövesdet megrohanván, a *Komlósokat* megverték és megsebesítették; * *U. o. Actor. nr. 27. anni 1472*. * végre 1479-ben Viski Orosz Miklós fiát Lőrinczet idézték bíró elé *Komlós Gergely és Tamás*, a ki az ő birtokukat Vajnág és Újbárd felét elfoglalva tartotta, Bedőy Péter özvegyét és fiait Jánost és Miklóst pedig azért, mert a nevezett birtokokra vonatkozó leveleket magoknál tartották és kiadni nem akarták. * *U. o. Actor. nr. 36. anni 1479*. * *Gergelynek* neje *Homoky Demeter* leánya *Anna* volt, kitől egy fia és egy leánya maradt: *II. Miklós és Ilona, Kaponyay Benedekné*.

II. Miklós 1496, 1505 és 1514-ben volt királyi ember. Második neje *Kricsfalusy Anasztázia*, ki előbb Huszthy László Pálné volt, 1509-ben letiltotta leányát Huszthy Katalint, Huszthy Benedek deák feleségét a keselyűmezei birtok eladásától, Huszthy Benedek deákot pedig annak megvételéről. * *Lelesz. Protocolli parvi fol. 169*. * *II. Miklósnak* első, ismeretlen nevű nejétől négy fia maradt: *I. Péter, IV. Mihály, II. János és II. Gergely*.

II. János 1502-től 1522-ig említették. Utódait, ha voltak is, nem ismerjük.

II. Gergely együtt szerepel testvérével *Péterrel*, mint majd alább látni fogjuk, 1513, 1514 és 1515-ben volt királyi embernek jelölve. Két fia maradt:

III. János, a ki 1510-től 1525-ig, és

III. Gergely, a ki szintén 1510-től 1529-ig említették.

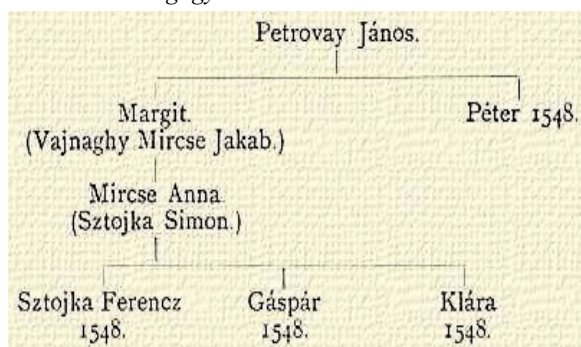
Feltűnő, hogy a család több fiatal vagy javakorbeli tagjának neve 1525-ön innen nem fordul elő többet az élők között; tudjuk, hogy a beregmegyei nemesség jelen volt a mohácsi vérmezőn, lehet, hogy ezen *Komlósyak* ott hullottak el.

IV: Mihály 1512-ben máramarosi alispán volt. * *Szilágyi István úr közlése.* * Kétszer nősült, első neje *Ilosvay Karácson Ilona* volt, a második pedig *Dolhay Erzsébet*, a kivel apósa Dolhay Péter összes birtokainak egy harmadát kapta volt, de ezen jószágbevallást Dolhay Péter 1533-ban visszavonta. *IV. Mihály* leányai *Anna* és *Margit* első nejétől születtek, * *Lelesz. Actor. anni 1549. fasc. 2. nr. 20.* * biztosra vehetjük, hogy fiai *III. Miklós* és *II. László* is ezen nejenek voltak a gyermekei.

II. László neve 1522 és 1558 között fordul elő. Utóbb már nem említik adataink.

III. Miklós is 1522-ben említették először, 1543-ban királyi ember volt, de nem élt már 1548-ban, midőn nővérei *Anna Hetényi Fejes Ferencz** *A Hetényi Fejes család egyik őse János 1469–1471-ig* említették. *Székely oklevéltár, I. 214.* * özvegye, és *Margit, Szigethy Bertalan deák* özvegye panaszolja, hogy azon oklevelek, melyek néhai Vajnaghy György vajnági és újbárdi birtokaira vonatkoznak, testvérek *Komlósy Miklós* halála után Sztojka Péter özvegyének, néhai Margitnak adattak át megőrzés végett, kit azonban, midőn vajnági birtokáról Kricsfalvára költözött volna, Sztojka Ferencz fegyveres erővel megtámadott s tőle a nevezett irományokat elvette. Később ezen okmányok néhai Sztojka Simon kezeibe jutottak, halála után pedig özvegyéhez (Strezemlyei)

* *A rokonság így áll:*

Borbálához, – testvéréhez Sztojka Ilonához, Dolhay Imrénéhez, – és Petrovay Péterhez, mint említett néhai Sztojka Simon első nejétől (Vajnaghy Mircse) Annától Klára nevű gyermekei gyámjához – kerültek. Azon okmányok pedig, melyek Bedő Imre, Fejes Miklós és Fejes Gergely ugocsamegyei hetényi és velejte birtokaira vonatkoznak, néhai Fejes Eleknél voltak, ki a nevezett Fejes Miklósnak nagybátyja volt, Fejes Elek halálakor özvegyére Juliannára maradtak, ki is aztán Hetényben lakó *Komlósy Dothor Péternek* adta át. Ezen panaszra megintette I. Ferdinánd király 1549-ben Petrovay

Péttert, özvegy Sztojka Simonét, Dolhay Imre nejét Sztojka Ilonát és *Komlósy Dothor Pétert*, hogy a kérdéses okleveleket *Komlósy Annának* és *Margitnak* adják vissza. * *Lelesz. Actor. anni 1549. fasc. 2. nr. 20.* * Ugyanezen 1549. évben az Ilosvayak ellen is pert indított *Komlósy Anna* és *Margit*, követelve nagyatyjok Ilosvay Karácson László birtokaiból, anyjuk *Ilosvay Karácson Ilona* leány negyedét.

1530 és 1569 között élt egy

Komlósy Margit, *Bulcsúy Farkas* neje, egy személy-e a *IV. Mihály* most említett hasonlónevű leányával *Margittal*, azt nem tudjuk megmondani.

III. Miklósnak neje *Szigethy Vágó Orsolya* volt, kitől két fia született: *V. Mihály* és *II. György*. 1559-ben elismeri *Szigethy Vágó Orsolya*, már mint özvegy, fiai *Mihály* és *György* nevében is, hogy a Kricsfalva, Darva és Csománfalvából nekik járó részt Dolhay György neje Sztojka Klára és testvérei a Sztojka fiúk, kiadták és őt teljesen kielégítették. * *Eredeti. Sziget, 1559, május 23.* * Az özvegy még 1564-ben is élt. *III. Miklós* ágát adatok hiányában tovább nem folytathatván, visszatérünk

I. Péterhez, a ki tanult ember lévén, *mesternek* címeztetett s 1508-ban* *Gyömrői levéltár.** és 1513-ban* *Leleszi levéltár.** királyi kuriai jegyző, 1525-ben pedig a kisebb kancellária jegyzője volt. * *U. o.** A mohácsi vész után állandóan híve maradt János királynak, a kitől 1529-ben adományba kapta unokaöccse *Gergely* nevére is Csulai Móré László hűtlensége bélyegén annak külsőszolnokmegyei czibakházi részbirtokát az ottani tiszai rév felével együtt. * *Eredeti. Buda, 1529. december 7.* * Azonban hivataloskodása daczára is gondot viselt *Péter mester* beregmegyei ősi jószágaira, – sőt azokat szaporítani is igyekezett. 1505-ben *Komlós Jánossal* és *Mihálylyal* együtt megjáratta a Sarkad és Komlós közötti határt, 1508-ban pedig Kövesd határát járatta be Kisfalud és Ilosva felől, 1506-ban megintette *Komlós Mihálylyal* együtt Viski Orosz Jakab fiának Lőrincznek özvegyét Margitot és fiát Miklóst, hogy a vajnági és újbárdi birtokokat, melyek ösanyjok *Vajnághy Búth* leányának hozományát képezték, s melyeket *Ugron László* fia *János* elzálogosított volt, – becs szerinti árban adják vissza. Orosz Lőrincz özvegye vissza is bocsájtotta a keresett jószágokat, de *Péter mester* és rokonai nem részesítették azokból *Komlós Pált*, *Albert deákot*, *Györgyöt* és *Mózes*t, miért is ezek keresetét indítottak 1525-ben *Péter mester*, néhai *Gergely* fiai *János* és *Gergely*, néhai *Miklós* fiának *Mihálynak* fiai *Miklós* és *László* és *Tamás* fia *András* ellen. 1507-ben megidéztette *Péter mester* és *Mihály* Csaholyi Ferencz munkácsi várnagyot és Klacsanói Gallis István beregmegyei alispánt a komlói határban lévő Liget nevű erdőből 15 ökörnek elhajtása miatt. 1509-ben felkérte a királytól a fiú-örökös nélkül elhalt Homoky Demeter birtokait, de a beiktatás ellen tiltakozott Homoky Kelemen fia György, Homoky Benedek és Homoky Demeter unokája *Komlós Ilona*, *Kaponyay Benedekné*, ez utóbbi oklevelei visszatartása miatt is óvást emelt. 1512-ben pedig Homoky János kezdett pert *Komlós Péter mester*, *Mihály*, *János* és *Gergely* ellen Homokon tett foglalás miatt. Kaponyay István – minden bizonnyal Kaponyay Benedek és *Komlós Ilona* fia – örökbe fogadta *Péter mestert* és testvérét *Gergelyt*, s erre a királyi beleegyezést is megszerezték, annak alapján aztán 1513-ban megkísérlették a beiktatást Kaponyay István zemplénmegyei kaponyai, és ungmegyei tasolyai, kis-szeretnai, pinkóczi és kereszti részbirtokaiba, de többen óvást emeltek. 1514-ben újból beiktatták magokat *Péter mester*, *Gergely* és Kaponyay István a már megnevezett, és azonfelül a beregmegyei homoki, komlói, kövesdi, és a máramarosmegyei vajnági, más néven dománházi és újbárdi részbirtokokba, azonban ez alkalommal is többen ellentmondottak. *Péter mesternek* csak egy fia maradt:

László, a ki mint a királyi nagyobb kancellária jegyzője 1539-ben új adományt kapott János királytól a czibakházi birtokra,* *Eredeti. Buda 1639. november 23.** melyet – mint már elmondottuk volt – még atyja *Péter mester* szerzett, s melynek *László* is tényleges birtokosa volt. Utódairól nincs tudomásunk, valószínű, hogy fiai nem is maradtak.

S most visszatérünk Egyedhez, kiről már elmondottuk, hogy sok baja és hosszas pere volt Koriathovics Tódor herczeggel, mert a munkácsi vár fenhatóságát elismerni nem akarta. Négy fia maradt: *I. Pál*, *Simon*, *Illés* és *András*.

Simon 1430-ban és 1447-ben volt királyi ember, más adatot nem ismerünk róla, utódairól sincs tudomásunk.

Illés 1447, 1454 és 1458-ban viselte a királyi képét, egyéb adattal róla sem rendelkezünk.

András 1447, 1454, 1458 és 1463-ban szerepelt mint királyi ember. 1477-ben felvévén fia *Mihály* terhét is, komlói és kövesdi egész birtokát, a két falu felének egy negyed részét, a komlói udvarházzal együtt szülői szeretetből oda ajándékozta leányának *Erzsébetnek* és férjének *Beregi Weress Jánosnak*,* *Lelesz. Protocolli parvi fol. 111.** azonban hamarosan megbánta, vagy lehet, hogy fia *Mihály* s talán leánya is váratlanul elhalt, mert még ugyanazon 1477-dik évben *Komlós Gergelynek* és *Jánosnak* adományozta összes komlói és kövesdi birtokait azon feltétellel, hogy azok őt, a meddig él, eltartani tartozzanak.* *U. o. fol. 114.**

I. Pál 1447- és 1454-ben volt királyi ember. Egy fiát ismerjük csak,

II. Pált, a ki 1461-ben állított ki ügyvédi meghatalmazást.* *U. o. Actor no. 13. anni 1461.** Nem élt már 1502-ben, midőn özvegye *Kricsfalusy Ilona*, nővérei *Kricsfalusy Anasztázia* *Huszthy László Pál* deák özvegye (utóbb *Komlós Miklósné*) és *Kricsfalusy Krisztina* zálogba vették 700 frtért testvéröknek, *Kricsfalusy*, másképp *Sztojka András* fiának *Miklósnak* *kricsfalusi*, *csománfalvi*, *darvai*, *kövesligeti* és *kalocsai* részbirtokait.* *U. o. Protocolli parvi fol. 145.****II. Pállal**, úgylátszik, *Komlós Egyed* ága megszakadt s ezt az is bizonyítja, hogy *Komlós András* birtokait, a mint láttuk, az *Ugron* ágon lévő *Gergelynek* és *Jánosnak* ajándékozta. Ezt a

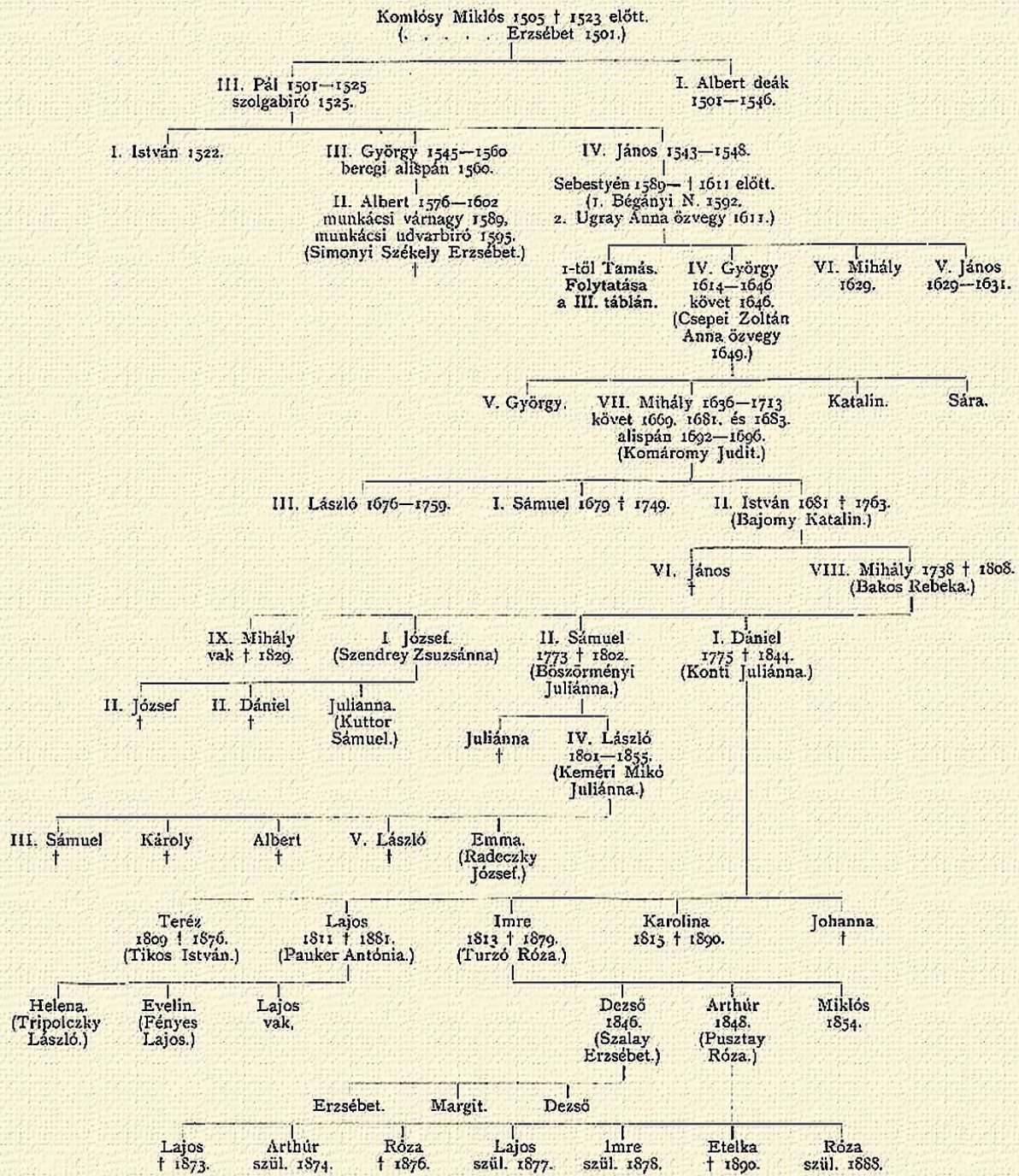
Jánost azonban nem tudjuk a családfán elhelyezni; 1468, 1484, 1485 és 1493-ban királyi ember volt, más adat nem maradt fel róla.

Ugron ágából származott, s valószínűleg *I. Imre* unokája lehetett azon

Miklós, aki fiával *Pállal* 1505-ben pert indított *Komlós Péter*, *János*, *Mihály* és *Gergely* ellen a komlói, vajnági és úrbárdi birtokok egy harmadának visszatartása miatt. Abból, hogy *Miklós* igényt tartott a vajnági és úrbárdi birtokokhoz, következik, hogy ő is *Ugron* ágához tartozik, az pedig, hogy a birtokok egyharmadát követelte, teszi valószínűvé *I. Imrétől* való származását. *Erzsébet* nevű nejétől két fia maradt: **III. Pál** és **I. Albert**.

I. Albert irástudó lévén, *deáknak* nevezetett. 1523-ban beperelte *Komlós Mihályt*, a ki két év előtt egy kövesdi jobbágyát úgy megkínózta a saját házában, hogy rövidesen bele is halt, – továbbá *Komlós Gergelyt* a ki 1522-ben a *Borsova* melletti rétjét lekaszáltatta és elfoglalta, végre ugyanazon *Gergelyt*, a ki 1523-ban bizonyos cserjés földjét kiirtatta és kaszálóvá alakította, valamint *Komlós Miklóst*, *Lászlót* és *Andrást*, a kik a kövesdi út mellett lévő irtvány földjét elfoglalták. 1546-ban eladta komlói és kövesdi birtokait 200 forintért *Komlós Erzsébetnek*, *Huszthy Pelejthy István* feleségének.* *Lehoczky Tivadar. i. h. III. 368.**
Miklóstól a leszármazást a mellékelt táblázat mutatja.

II. TÁBLA.

A KOMLÓSI KOMLÓSY CSALÁD TÖRTÉNETE 1344. ÉVTŐL. (Második és befejező közlemény.)

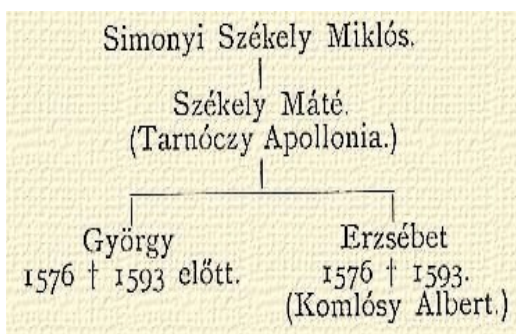
III. Pál 1519-ben királyi ember volt, 1525-ben pedig szolgabíróságot viselt. 1522-ben beperelte *Komlós János, Mihály, Mózes, András, Gergely és Miklóssal* együtt Tomory Lőrincz munkácsi várnagyot, a ki őket komlói erdejökben megtámadta, *Pált* elfogta és mindaddig rabságban tartotta, míg maga helyett fiát *Istvánt*, kezesül nem adta. *III. Pálnak* három fia maradt *I. István, III. György és IV. János*.

I. Istvánról 1522-ön innen nem emlékeznek adataink, lehet, hogy atyjával *Pállal* együtt Mohácsnál esett el.

III. György 1545, 1550 és 1551-ben szerepelt mint királyi ember, 1560-ban pedig Beregmegye alispánja volt. *Gyömrői levéltár*. * 1551-ben zálogba adott Kövesligeten egy telket, melyen akkor Pál János lakott, 43 magyar forintért, – és Kalocsán egy fél telket, melyen Votha György lakott, 23 magyar forintért Sztojka Simon özvegyének Strezemlyey Borbálának. *Eredeti. Sziget 1551 május 5.* * 1558-ban óvást emelt *Komlós László, Homoky András, Bertalan, Tamás, Ferencz és István, Endesy Kristóf* neje Katalin, Zalmády Máténé Margit, István deák fia Antal és Beregszászi Nagy Lászlóval együtt Tornosy Mihálynak Homoky Péter és fia György magvaszakadtán egész Homok falú s az ottani udvarház birtokába történt beiktatása ellen. *Lelesz: Statutor. litt. F. nr. 53.* * Egy fia ismeretes:

II. Albert, a ki 1589-ben beregmegyei táblabíró és a munkácsi vár egyik várnagya volt, 1593-tól 1595-ig pedig a munkácsi vár udvarbírói tisztségét viselte. *Lehoczky Tivadar i. h.* * 1600-ban királyi ember, *U. o.* * 1602-ben pedig esküdt volt. *Nagy Iván, Magyarország családai VI. 326.* * helyesebben táblai bíró vagy ülnök. 1576-ban feleségével *Simonyi Székely Erzsébet*tel és sógorával Székely Györggyel együtt beiktattatott Benedikén egy nemesi udvarház és a kálniki 11 telekből álló jószág birtokába. Neje és sógora elhunyt után apósa Székely Máté magvaszakadása címén adományt szerzett a benedikői és kálniki birtokokra, de a beiktatásnak Halábory Péter 1593-ban ellentmondott, s még ugyan azon évben tiltakozott a kálniki és benedikői jószágoknak *Komlós Albert* és neje által történt elidegenítése miatt. Ezen birtokokat Thelegdy Jánosnak adta volt át *Komlós Albert*, de 1597-ben ezen bevallását vissza vonta.

Nejének leszármazása így áll:

1588-ban tiltakozott *Komlós Albert Komlós Sándor* ellen, a ki Komlóson lévő birtokát elidegeníteni szándékozott. *Lehoczky Tivadar, id. munka.* * Megszerezte 1500 magyar forintért Rákóczy Zsigmondtól és Ferencztől a Bilkey Máté-féle bilkei udvarházat a hozzá tartozó bilkei, rákóczi és dobrókai részbirtokokkal együtt, de a beiktatásnak 1595-ben Bilkey Krisztina, Bixy Ferenczné és Lipcsey Gedeon ellentmondottak. *Lásd a Bilkeyekről szóló cikkemet. Turul, XII.* * Somban is volt birtoka *Komlós Albertnek*. *Lehoczky*

Tivadar id. m. * Gyermekei, úgy látszik, nem maradtak.

IV. János 1543 és 1548-ban volt királyi ember. Egy fia ismeretes:

Sebestyén, a ki 1589, és 1602-ben említetik, mint beregmegyei táblabíró. 1593-ban beiktattatott Bégányi Lukács, Kristóf és Ferenczczel együtt királyi adomány alapján Ó-Bégányban az úgynevezett Bakos részbe, azonban többen ellentmondottak. Neveztetett *Vajnághi Komlósynak*, sőt ügylátszik *Komlósy Dothornak* is. Első neje a *Bégányi* családból származott, második felesége *Ugray Anna* 1611-ben már özvegy volt, utóbb Oroszy Tamás házastársa lett. Négy fia, *Tamás*, *IV. György*, *VI. Mihály* és *V. János*, első nejétől születtek.

V. János 1631-ben királyi ember volt, egyéb adat nem maradt fel róla.

VI. Mihály 1629-ben említetik, utódait nem ismerjük.

Tamástól ered a beregmegyei ág, róla és utódairól alább fogunk szólni.

IV. György fiatal korában a borosjenői várban vitézkedett, s talán adományt is kapott ott valami birtokra, mert *Borosjenői Komlósynak* is neveztetett. 1615, 1623 és 1636-ban királyi ember, 1614, 1624 és 1628-ban beregmegyei szolgabíró, *U. o.** 1630 és 1634-ben táblabíró, *U. o.** 1646-ban pedig követ volt a pozsonyi országgyűlésen. *U. o.** Kövesden és Komlóson kívül volt birtoka Somban is. *U. o.** Neje *Csepei Zoltán Anna* 1611 körül született, 1649-ben már özvegynek íratik. Két fia és két leánya maradt: *V. György*, *VII. Mihály*, *Katalin* és *Sára*. *V. György*, *Katalin* és *Sára* sorsa teljesen ismeretlen. 1663-ban *U. o.** és 1665-ben *Eredeti.** beregmegyei táblabíró, 1663-ban egyszersmind szolgabíró is volt. *Lehoczky Tivadar id. m.** 1669-ben az eperjesi, 1681-ben a sopronyi, *U. o.** 1683-ban pedig a kassai országgyűlésre küldötte megyéje követül, s ez utóbbin mint tekintélyes embert két ízben is bele választották a fejedelemhez küldött követségbe. *Történelmi Tár. 1883. 361. 548. 552.** 1692-ben egyhangúlag alispánnak választatott, s ezen tisztséget még 1696-ban is viselte. 1659-ben ellentmondott az egész *Komlósy* család fiú ága nevében, midőn *Komlósy Mária*, *Bacskai*, másképp *Szamosújlaki Újlaky Györgyné* gyermekeivel, Újlaky Ferenczczel és Erzsébettel együtt beiktattatott a nagykomlói udvarház és telek, a kövesdi és pálfalvi részjóságok, a halászfalvi, másképp szaniszlófalvi s még másképp útifalvi birtokok és a Borsován lévő egy malom helyének birtokába.

VII. Mihály 1636 és 1713 között volt életben. Nejétől *Komáromy Judittól* három fia született: . *László*, *I. Sámuel* és *II. István*.

III. László 1676-tól 1759-ig élt, Erdélyben halt el, utódairól nincs tudomásunk.

I. Sámuel 1679-ben született, meghalt utódok hátra hagyása nélkül Debreczenben 1749 július 18-án.

II. István született 1681-ben, meghalt 1763 augusztus 19-én. Nejétől *Bajomy Katalintól* két fia maradt: *VI. János* és *VIII. Mihály*.

VI. János gyermektelenül halt el,

VIII. Mihály 1738-ban született, nagybátyja *I. Sámuel* halála után Debreczenbe költözött, utódai ott laknak ma is, meghalt 1808 július 12-én. Birt Szőlősvég-Ardón is. *Szirmay. Com. Ugocsa 77.** Nejétől *Bakos Rebekától*, kit a családfa az *Osgyáni Bakos* családból származtat, – négy fia született: *IX. Mihály*, *I. József*, *II. Sámuel* és *I. Dániel*.

IX. Mihály világtalan volt, 1829-ben halt el nőtlenül.

I. Józsefnek *Szendrei Zsuzsánnától* született gyermekei a leszármazási táblán láthatók, közülök *Julianna*, *Kuttor Sámuelné* 1817-ben született.

II. Sámuel 1773-ban született, meghalt 1802 február 3-án. Neje *Böszörményi Julianna*, utóbb Zilahy Sámuel felesége lett. Két gyermeke maradt: *Julianna és IV. László*.

Julianna mint hajadon halt.

IV. László 1801 december 24-én született, meghalt 1855 február 16-án. Neje *Kémeri Mikó Julianna* volt. Gyermekeit a táblázat mutatja.

I. Dániel 1775 augusztus 4-én született, meghalt 1844 január 21-én. Nejét *Konti Juliannát*, ki 1783 május 3-án született és 1826 május 9-én halt el, a családi közlés *Hédervári Kontinak* nevezi. Két fia és három leánya maradt: *Lajos, Imre, Teréz, Karolina és Johanna*.

Teréz, *Tikos Istvánné* született 1809-ben, meghalt 1876-ban.

Karolina született 1815-ben s mint hajadon halt meg 1890-ben.

Johanna kis korában hunyt el.

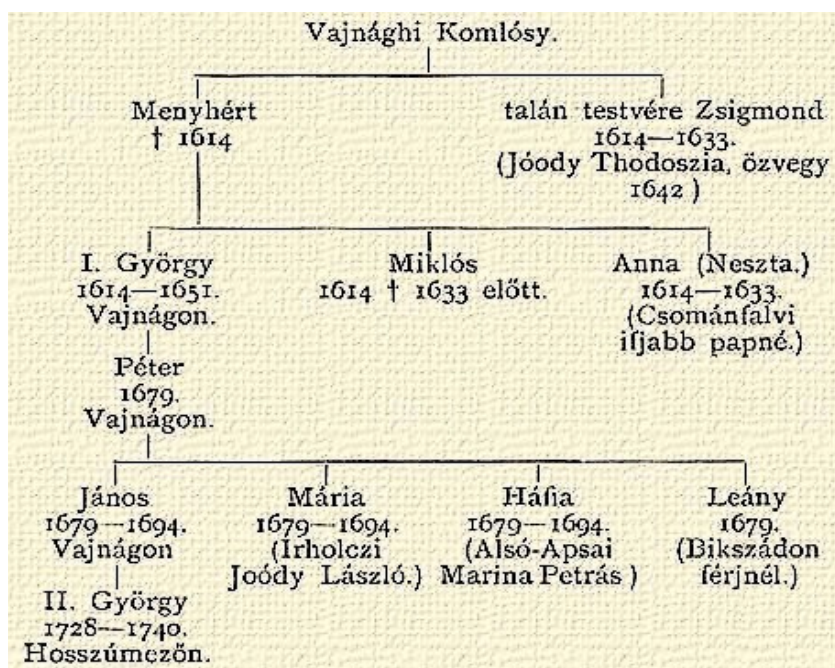
Lajos született 1811-ben, meghalt 1881-ben. Nejének és gyermekeinek nevei a leszármazási táblán olvashatók.

Imre született 1813-ban, meghalt 1879 május 6-án. Neje *Nosziczi Turzó Róza* volt, a ki 1828 október 21-én született, s kivel 1845 december 21-én kelt egybe. Három fia maradt: *Dezső, Arthúr és Miklós*.

Dezső született 1846 szeptember 24-én, jelenleg (1895) nyugalmazott törvényszéki bíró Debreczenben. Neje *Szalay Erzsébet*, gyermekei *Erzsébet, Margit és Dezső*.

Arthúr született 1848 december 18-án, ügyvéd és a Csokonai kör alelnöke. Neje *Pusztay Róza*. Négy élő gyermeke van: *Arthúr, Lajos, Imre és Róza*.

Komlós Sebastyénnel egy időben éltek s talán testvérei is voltak *Vajnágai Komlós Menyhért és Zsigmond*. Leszármazásuk öt ízen a következőleg alakult:

Menyhért 1614-ben halt meg, husvét másod napján az ó-naptár szerint. Gyermekei gyámjául *Komlós Zsigmond*ot rendelte volt. Két fia és egy leánya maradt: *György*, *Miklós* és

Anna vagy *Nesza*, helyesebben *Anasztázia*, ki utóbb a csománfalvi ifjabb paphoz ment nőül.

Miklós nem élt már 1633-ban, midőn testvérei *György* és *Nesza* megosztottak ősi öröklött birtokaikon. *Györgynek* a vajnági, *Nesztának* pedig az újbárdi birtok jutott.

György 1633 és 1635-ben máramarosi alszolgabíró, 1638 és 1639-ben pedig táblabíró volt. *Szilágyi István úr közlése*. * 1651-ben valami ügyben mint fejedelmi kiküldött működött. *Eredeti. Tötör, 1651 január 26*. * Egy fia maradt:

Péter, a ki 1679-ben pestis járvány lévén végrendeletet tett, melyben fiának *Jánosnak* a vajnági birtokot hagyományozta, a *Bikszádon férjénél lévő*, néven nem nevezett, *leányának* egy asztag rozstot és egy darvai jobbágyot, – *Háfiának* egy néptelen jobbágy telket, – *Máriának* pedig Darván egy negyed telket rendelt átadatni. *Eredeti. Úrmező, 1679 szeptember 28*. * *Péter* valószínűleg el is halt a pestisben. Fia

János elcserélte 1694-ben vajnági udvarházát és kertjét Sztojka Lászlóval annak ugyanott lévő egy jobbágy udvaráért és kertjéért, melyre Sztojka László még 200 magyar forintot ráfizetett. *Eredeti*. * Csak egy fiát ismerjük,

Györgyöt, a ki 1728-ban a hosszúmezei nemesség hadnagya, 1740-ben pedig assessora volt. *Szilágyi István úr közlése*. *

Zsigmond, a ki valószínűleg *Menyhért* testvére volt, szintén Vajnagon és Újbárdon volt birtokos, nem élt már 1642-ben, midőn özvegye *Joódy Thodoszia* egy vajnági nemes telkét zálogba adta Sztojka Simonnak 175 magyar forintért. *Eredeti. Sziget, 1642 június 10*. * Gyermekei úgy látszik nem maradtak.

Míg a beregmegyei és az abból származott debreczeni ág a református vallás híve volt, – addig ez a máramarosi vagy vajnági ág a keleti egyház szertartásait követte. Mielőtt *Tamáshoz*, a ma is élő beregmegyei *Komlósyak* őséhez vissza térnénk, felsoroljuk azon család tagokat, kiket adataink elégtelen volta miatt a családfán elhelyezni nem tudunk.

Komlós Dothor Péterről már elmondottuk, hogy *Komlós Anna* és *Margit* beperelték 1548-ban okleveleiknek visszatartása miatt. 1550-ben birtokos volt ugocsamegyei Velejtén, részben anyai jogon, részben vétel útján. *Szirmay. Com. Ugocsa 147*. * Miként ragadt reá a *Dothor* név, azt határozottan meg nem mondhatjuk, de igen valószínű, hogy édes anyja azon *Hetényi Dothor* családból származott, a melyből Illés és Albert 1451-ben Vetésy Miklós igaza mellett tanúskodtak, *Gr. Károlyi okmánytár. II. 289*. * s hogy anyja után Hetényben örökölvén, lakását oda tette át, felvéve a magvaszakadt család nevét is. 1548-ban királyi ember volt, s talán egy személy azzal a *Péterrel*, a ki 1575-ben beregmegyei táblabírónak iratott. *Eredeti*. * *Dothor Péter* valószínűleg testvére volt

Komlós Sebestyénnek, e mellett szól az a körülmény, hogy *Sebestyén* utódai a debreczeni ágon szintén viselték a *Dothor* nevet.

Komlós Nagy Mihály, 1551-ben királyi ember volt. 1550-ben beperelte Ilosvay Miklós leánya Katalin, Korcsvainé, Komlóson tett foglalás miatt. *Lehoczky Tivadar, i. m. III. 368*. *

Komlós Máté 1570-ben beregmegyei szolgabíró volt. *Nagy Iván, i. m. VI. 326.**

Komlós Gergely 1576, 1578, 1595 és 1615-ben királyi ember, 1589-ben beregmegyei táblabíró, *Lehoczky T., i. m.** 1602-ben pedig esküdt volt. *Nagy Iván, i. m. VI. 326.** Talán fia volt azon másik

Gergely, a ki 1568 és 1571 között született, *Eredeti Széll Farkas úr levéltárában.** s a ki 1616, *U. o.** 1624, 1626, *Lehoczky T., i. h.** és 1628-ban *Eredeti.** beregmegyei szolgabíró, 1631-ben pedig táblabíró volt. *Eredeti.**

Komlós Miklós zálogba adott 1586-ban Újbárdon egy és fél népes jobbágy telket és egy egész teleknek alkalmas irtásföldet 150 magyar forintért Huszti Kovaray Tamásnak. *Leleszi konvent 1667-ki kiadványa Szilágyi István úrnál.**

Komlós Zsuzsanna, elébb Beregszászi Bona József deák felesége, utóbb 1611-ben Gulácsy István beregmegyei szolgabíró neje, *Eredeti.** 1588-ban egy udvartelket kapott Komlóson Kálnay Ilonától. *Lehoczky Tivadar, id. m.**

Komlós Ilona 1592-ben *Bégányi Kriztóf* házastársa volt. *Nagy Iván, id. m., pótkötet 118.**

Komlós Mihály 1663-ban említetik, anyai ágról való leszármazását ezen kis táblázat mutatja:

Csepei Zoltán Pál.
(Csúzy Erzsébet.)
|
Zoltán Anna.
(1. Komlós Pál.
2. Lipcsey Zsigmond.)
|
Komlós Mihály. 1663.

Lehet, hogy ezen *Mihály* egy személy azon *Komlós Mihálylyal*, a kinek nejétől *Várady Máriától* született leánya *Mária* 1716-ban *Domahidy Zsigmond* házastársa volt.

Lekcsei Sulyok Ferencz.
(Tibay Erzsébet.)
|
Sulyok Borbála.
(1. Kölcsei Kende András.
2. Várady János.)
|
Várady Mária.
(Komlós Mihály)
|
Komlós Mária. 1716.
(Domahidy Zsigmond. 1716.)

Várady Mária leszármazása következő:

Komlós Mária, *Domahidy Zsigmondné* 1716-ban zálogba adott Huszton egy telket 60 forintért Horváth Gábornak. *Eredeti.**

Komlós Bálint 1648-ban birtokos volt Lukován. *Lehoczky Tivadar, id. m.**

Komlós István 1664 és 1665-ben beregmegyei táblabírónak íratik. *U. o.**

Komlós Sándor 1650-ben született, *Eredeti.** 1682-ben elfogatta Sárosy Sebestyén munkácsi tisztartó, minthogy a munkácsi várba beszállítandó eleség behajtása körül hanyagúl járt el. *Lehoczky Tivadar id. mű.** 1691-ben ifjabb Ilosvay Györgytől zálogba vett Bródon egy jobbágytelket 50 forintért. *U. o.** 1716-ban zálogba adta 200 magyar forintért azon dávidházi birtokot, (hogy kinek, az nincs megírva), melyet *Komlós Ferencz* özvegyétől szintén 200 forintért szerzett meg Klobusiczky Gáspár s utóbb *Komlós Sándornak* engedett volt át. *U. o.** 1720 táján megszerezte Ungváryné Ilosvay Borbála dávidházi részbirtokát. *Eredeti.** Úgy látszik, hogy ez a *Komlós Sándor* nem származott a *Komlósi Komlós* családból, hanem egy személy azon *Komlós Sándorral*, a ki 1690-ben kapott I. Leopold királytól nemes levelet, a mely még ugyanazon év december 25-én Beregszászon ki is lett hirdetve. *Siebmacher, Der Adel von Ungarn. Text. 323.** Talán fia volt azon

Komlós Tamás a vitézi pályát választotta, Borosjenő várában tanulta a kardforgatást, volt akkor is ellenség elég. Nem sokat lehetett otthon, mert csak egyszer olvassuk, hogy királyi ember volt, 1603-ban. Neje *Bilkei Lipcsey János* és Dolhay Zsófia leánya *Krisztina* volt. Egy fia maradt:

II. Tamás, a ki 1623, 1630, 1634-ben szerepelt mint királyi ember, 1630, 1631 és 1634-ben táblabíró, 1633 márczius 15-től 1634 június 13-ig pedig helyettes alispán volt, végre 1634 és 1635-ben követül küldetett a sopronyi országgyűlésre, *Lehoczky Tivadar, id. m.* * 1648-ban még életben volt. *U. o.* * Neje *Kerepeczy Katalin* 1592-ben született, *Eredeti tanúkihallgatás.* * 1641-ben Munkácson két szöllőt kapott ajándékba *Komlós Máriától* és férjétől *Ujlaky Györgytől*. *Kerepeczy Katalin* mint özvegy 1669-ben halt meg, s a mint kiterítve feküdt a komlói udvarházban, rátörtek *Komlós Mihály*, *Csató Ferencz*, *Bilkey György*, *Majos Ferencz* és *Újváry Boldizsár*, a házat kifosztották, a ravatal minden díszét leszaggatták, s a holtat ruházat nélkül temették el, miért is *Ujlaky Györgyné Komlós Mária* által perbe idéztettek. **II. Tamásnak** csak egy fiát ismerjük

I. Györgyöt, de igen feltűnő, hogy anyja ravatalának kifosztásáért nem ő indított keresetet a tettesek ellen, ezért valószínűnek látszik, hogy *Kerepeczy Katalin* mostohája volt, s hogy **György II. Tamásnak** ismeretlen nevű első nejétől született. **I. György** 1628, 1630 és 1634-ben volt beregmegyei táblabíró, *Lehoczky Tivadar id. mű.* * rendesen *ifjabb Györgynek* neveztetett, megkülömböztetésül *Sebestyén* fiától az *idősebb Györgytől*, a kivel együtt 1639-ben megvette *Komlós Petronellától*, *Gulácsy Mihály* özvegyétől, annak komlói birtokát, de ez ellen *Bilkey Ferencz*, a felesége *Tornosy Fruzina* nevében, óvást emelt. Neje *Szemere Anna* volt, kitől egy fia született:

Benedek, a ki 1650-ben királyi ember, *U. o.* * 1652, 1662, 1664, 1665 és 1666-ban pedig beregmegyei táblabíró volt. *Eredeti.* * 1667-ben vizsgálat tartatott *Komlós Benedek* és *Mihály* ellen *Barkóczy György* panaszára, a kit nevezettek a nagy- és kis-komlói, pálfalvi és kövesdi birtokában s a Mocsár nevű erdő használatában háborgattak, bárha azokat *Barkóczy György* elődei a *Rozsályi Kún* család békében birta volt. *Lehoczky Tivadar, id. m.* * **Benedek** neje *Csebi Pogány György* és *Sztojka Ágota* leánya *Pogány Zsuzsanna* volt, kit mint *Bilkey Bálint* özvegyét vett volt nőül, s kitől két fia és két leánya maradt: *Ferencz*, *Zsigmond*, *Erzsébet* és *Borbála*.

Erzsébet *Lipcsey Dániel*hez,

Borbála pedig *Fornosy György*hez ment férjhez.

Zsigmondról csak annyit tudunk, hogy egy fia maradt:

Mihály, a ki 1754-ben beregmegyei esküdt, *Eredeti.* * 1759-ben *Nagy Iván, i. m. VI. 326.* * és 1762-ben pedig alszolgabíró volt. *Eredeti. Ilosva, 1762 április 9.* * Nejétől *Ilosvay Karácson Borbálától* gyermekei nem maradtak.

Ferencz 1706-ban halt el, mint **II. Rákóczy Ferencz** híve. Neje *Tasnád-Szántói Becsky Mária* volt, kitől két fia és egy leánya maradt: *György*, *László* és *Júlia*, *Pápay Kovács Szabó Ferenczné*.

(II.) György 1725-ben említetik mint Beregmegye táblabírája. Felesége *Ignéczy Sára* volt, kitől három leánya született: *Klára*, *Konger Károlyné*, *Julia*, *Tokay Lászlóné* és *Mária*, *Gathályi Zsigmondné*.

(I.) Lászlónak Ilosvay Karácson Juliától három fia és egy leánya maradt: *II. Zsigmond, I. Antal, I. Lajos és Julianna*.

Julianna 1784-ben Lévy Sámuel neje volt. Ő lehetett az a Komlósy Julianna, Maróthi Maróthy László özvegye, a kit 1775-ben megperelt ifjabb Ilosvay Józsefné Szegedy Mária a keselyűmezői, lipcei, polyanai, ripinyei és kelecsényi részbirtokok végett.^{Eredeti.*}

II. Zsigmond 1780-ban beregmegyei esküdt volt,^{Sajátkezű aláírása.*} 1784-ben a Hóra lázadás idejében a beregmegyei felkelő seregbe főhadnagynak választatott,^{Lehoczky Tivadar, id. m.*} 1798-ban táblabíró,^{U. o.*} 1807-ben pedig szolgabíró volt. Neje Újhelyi Erzsébet volt, kitől négy fia és egy leánya maradt: *II. László, Menyhért, Károly, Gedeon és Eszter, Somosy Péterné*.

Károly 1805-ben főhadnagynak választatott a beregmegyei nemes felkelő seregbe, 1814-ben táblabíró, 1832-ben követ a pozsonyi országgyűlésen,^{U. o.*} 1832-től 1837-ig pedig Beregmegye főjegyzője volt.^{Eredeti kiadványai.*} Ő rendezte a Komlósy család szép levéltárát, a mely azonban utóbb teljesen elpusztult. Volt birtoka Szőlősvég-Ardón is.^{Szirmay, Com. Ugocsa. 77.*}

Menyhért 1809-ben említetik mint táblabíró.^{Lehoczky Tivadar, id. m.*}

Gedeonnak nejétől Pápay Tóth Heléntől egy fia és egy leánya maradt: *István és Helén*, előbb Gúthy István, utóbb Horthy Gyula felesége.

István mint honvéd főhadnagy esett el 1849-ben.

II. László 1805-ben beregmegyei táblabíró, 1814–1819-ig főjegyző, 1825-ben követ a pozsonyi országgyűlésen, 1825-től 1828-ig pedig másod alispán volt.^{U. o.*} 1827-ben is követ volt, de egyszersmind viselte a másod alispánságot is.^{Corpus Juris Hung. 1828. t.-cz. 7. §.*} 1830-ban mint királyi biztos (ekkor már így nevezték a királyi embert) iktatta be Miszticzei Ruzsák Ferenczet a miszticzei, lukovai, szajkófalvi és dobrókai kincstári részbirtokokba. Nejétől *Dancs Juliától* született leányai s azok férjeinek nevei a leszármazási táblán olvashatók. Fia csak egy maradt:

Albert 1845-től 1849-ig beregmegyei aljegyző,^{Lehoczky Tivadar, id. m.*} 1851-től ^{U. o.*} pedig törvényszéki jegyző volt, a mely állásáról azonban 1855-ben leköszönt.^{Nagy Iván, id. m. VI. 326.*} 1861-ben főszolgabírónak választatott, de az általános leköszönésekre ő is elhagyta állását, a melyre azonban 1867-ben újra megválasztott. Meghalt 1882-ben.

I. Lászlónak fia

I. Antal 1784-ben említetik, testvére

I. Lajos 1805-ben Beregmegye aljegyzője volt, ez után nem sokára elhalt. Özvegye *Csepei Zoltán Klára* birtokos volt Szőlősvég-Ardón és Csepén.^{Szirmay, Com. Ugocsa. 77 és 137.*} Három fia és egy leánya maradt: *II. Antal, Dániel, II. Lajos és Karitás*.

Karitás Komlósy Józsefhez ment férjhez, kitől egy leánya született *Borbála Szilágyi Istvánné*.

II. Antalnak és nejének *Ilosvay Erzsébetnek* egy fia és egy leánya maradt: *Ferdinánd és Klára, Ilosvay Jánosné*.

Ferdinánd 1837-től 1845-ig beregmegyei alszolgabíró volt, fiatalon halt el, neje második unokanővére *Komlósy Antónia* volt, kitől csak egyetlen leánya maradt: *Piroska, Bilkey Gorzó Bálintné*.

Dániel 1814-ben táblabíró volt. Nejétől *Lekcsei Sulyok Annától* egy fia és egy leánya született: *János és Ludovika, Dobsa Ferdinándné*.

János 1848 és 1849-ben honvéd hadnagy volt; 1861-ben alszolgabírónak választott, 1862 után főszolgabíró lett. Neje *Firczák Mária*, leányait a leszármazási tábla mutatja, egyetlen fia

György 1888-tól 1891-ig szolgabíró volt, a mikor főszolgabírónak választott.

II. Lajosnak, *Komlósy Karitástól* két fia maradt: *Bálint* és **III. Lajos**.

Bálint 1862 után beregmegyei alszolgabíró volt. Gyermekai a családfán láthatók.

III. Lajos 1845-től 1848-ig beregmegyei rendőrszolgabíró volt. 1861-ben alszolgabírónak választott. Neje *Kölcsei Kölcsey Jolán*, kitől egy fia és három leánya született.

A *Komlósyak* ugyan olyan címert használnak, mint az *Ilosvay*, *Lipcsey* és *Gorzó* családok. Régi pecsétet nem sikerült felfedezni, de bizonyosnak tartjuk, hogy a XV. XVI. és XVII. században a *Komlósyak* is csak a *két halat* viselték címerekben, mint a *Bilkeyek*, *Ilosvayak* és *Lipcseyek*, – ha ugyan egy törzsből származnak ezen családokkal.

PETROVAY GYÖRGY.